

**REGULAMIN
PROCESU DYPLOMOWANIA
ORAZ PRZEPROWADZANIA EGZAMINU DYPLOMOWEGO
W WYŻSZEJ SZKOLE ZARZĄDZANIA OCHRONĄ PRACY W KATOWICACH**

(tekst jednolity)

ORGANIZACJA PROCESU DYPLOMOWANIA

§ 1

1. Regulamin procesu dyplomowania oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego we WSZOP (Regulamin dyplomowania) określa proces dyplomowania, za który na Wydziale odpowiada Dziekan.
2. Dziekan może wyznaczyć Pełnomocnika ds. Dyplomowania dla każdego kierunku studiów.
3. Pełnomocnik organizuje proces dyplomowania zgodnie z przyjętym Regulaminem procesu dyplomowania oraz właściwym Vademecum Dyplomanta (Vademecum).
4. Vademecum, w którym są określone wskazówki związane z procesem dyplomowania (m.in. zasady merytoryczne, formalne i edytorskie opracowania pracy dyplomowej) stanowi pomoc dla studenta.
5. Vademecum wydaje Dziekan w drodze Zarządzenia, odrębnie dla każdego kierunku studiów.

§ 2

1. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy.
2. Promotorów na dany rok akademicki zatwierdza Rada Wydziału.
3. Na wniosek Dziekana promotorem pracy może być osoba spoza Uczelni, posiadająca kwalifikacje naukowe określone w ust. 1.
4. Student, wybierając promotora, powinien kierować się zakresem jego zainteresowań naukowo-dydaktycznych. Powinny być one merytorycznie związane z kierunkiem studiów, który kończy student oraz wybraną przez niego tematyką pracy.
5. Możliwe jest powołanie dodatkowo promotora wspomagającego, w szczególności, gdy praca jest zespołowa lub ma charakter praktyczny.

§ 3

1. Przygotowanie studenta do realizacji pracy dyplomowej i złożenia egzaminu dyplomowego jest realizowane w ramach seminarium dyplomowego.
2. Seminarium dyplomowe umożliwia zaprezentowanie założeń i rezultatów pracy oraz nabycie umiejętności w przygotowaniu i przedstawieniu krótkich prezentacji.
3. Seminarium dyplomowe składa się z dwóch części:
  - 1) obowiązkowych zajęć realizowanych w grupie seminaryjnej, związanych ze studiowanym kierunkiem i specjalnością
  - 2) indywidualnych konsultacji z promotorem.
4. Seminarium ma na celu m.in.:
  - 1) przedstawienie wymagań merytorycznych, formalnych i edytorskich pracy
  - 2) wskazanie jak poszukiwać, dobierać i wykorzystywać materiały źródłowe
  - 3) omówienie zagadnień naukowych związanych ze studiowanym kierunkiem i specjalnością oraz przedstawienie zagadnień egzaminacyjnych
  - 4) praktyczne zweryfikowanie umiejętności prezentacji pracy przez dyplomantów

5. Warunkiem zaliczenia pierwszej części seminarium jest obecność na zajęciach oraz zatwierdzenie tematu pracy dyplomowej w karcie zgłoszenia tematu pracy dyplomowej (WZÓR – załącznik nr 1).
6. Warunkiem zaliczenia drugiej części seminarium jest wymagana aktywność podczas zajęć oraz złożenie karty pracy dyplomowej (WZÓR – załącznik nr 2).
7. Na seminarium powinny zostać utrwalone zakładane efekty kształcenia.

ZASADY OPRACOWANIA PRACY DYPLOMOWEJ

§ 4

1. Pracę dyplomową może stanowić praca pisemna, praca projektowa, w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego, praca konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna.
2. Praca dyplomowa powinna odzwierciedlać wiedzę i umiejętności właściwe dla odpowiedniego stopnia studiów, poziomu i profilu kształcenia. Temat pracy dyplomowej powinien być związany z kierunkiem lub/i specjalnością studiów.
3. Praca dyplomowa na kierunkach technicznych powinna mieć charakter projektowy lub zawierać rozwiązanie projektowe konkretnego zagadnienia. Pożądane jest ukierunkowanie pracy na rozwiązywanie problemów praktycznych.

§ 5

1. Praca dyplomowa powinna być napisana w języku, w którym zgodnie z programem kształcenia prowadzone są studia na danym kierunku.
2. Na wniosek studenta i po pozytywnej opinii promotora Dziekan może wyrazić zgodę na przygotowanie pracy w języku innym niż wiodący na kierunku studiów.
3. Tekst pracy winien być poprawny językowo (pod względem stylistycznym i gramatycznym) z zachowywaniem reguł edytorskich zgodnie ze stosownym Vademecum.
4. Praca nie powinna zawierać żadnych sentencji ani dedykacji, w szczególności dla rodziny, promotora oraz innych osób.

§ 6

1. Praca dyplomowa może mieć charakter pracy zespołowej, w szczególności, jeżeli ma charakter projektowy (wykonanie modelu będącego treścią dociekań, przedstawienie utworu artystycznego itp.) lub aplikacyjny (jest dedykowana konkretnemu odbiorcy), przy czym zespół zasadniczo powinien liczyć od 2 do 3 osób.
2. Każdy członek zespołu niezależnie składa pracę dyplomową oraz przystępuje do egzaminu dyplomowego.
3. Prace dyplomowe członków zespołu powinny być powiązane wspólnym tematem, a cele szczegółowe pracy dyplomowej powinny precyzować indywidualny wkład każdego autora.
4. Każda ze wspólnych części pracy dyplomowej musi być przypisana jej autorowi, np. w spisie treści.

§ 7

1. W pracy dyplomowej należy wykazać znajomość źródeł informacji odnoszących się do jej obszaru problemowego, właściwy dobór literatury w zakresie podjętego tematu oraz umiejętności autora w zakresie:
  - 1) właściwego skomponowania pracy
  - 2) logicznej argumentacji
  - 3) prawidłowego wyciągania wniosków
  - 4) merytorycznego uzasadnienia prezentowanych twierdzeń

- 5) stosowania przez studenta metod badawczych właściwych dla danej dziedziny.
2. Wykorzystanie literatury powinno być wykazane w przypisach i bibliografii, przy czym powinna to być literatura wykraczająca poza podstawowe pozycje podręcznikowe.
3. Wykorzystanie literatury powinno polegać na przemyśleniu i przetworzeniu stanowisk i poglądów różnych autorów zgodnie z potrzebami tematu pracy dyplomowej oraz wskazywać na własny merytoryczny wkład studenta.
4. Zamieszczenie cytatu w pracy dyplomowej ma pełnić funkcję pomocniczą i musi być uzasadnione celem (wyjaśnianiu, krytycznej analizie lub prawom gatunku twórczości).
5. Cytat ma służyć uzupełnieniu i wzbogaceniu pracy, nie może tworzyć jego zasadniczej konstrukcji. Nadmierne, zbyt obszerne i nieuzasadnione korzystanie z cytatów może stanowić naruszenie praw autorskich.
6. Cytaty stosowane w pracy powinny być rozpoznawalne i wyraźnie oznaczone co do autorstwa i źródła. Brak odróżnienia cytatu od reszty tekstu stanowi naruszenie praw autorskich (plagiat).

§ 8

1. Tytuły i treść rozdziałów pracy dyplomowej powinny kolejno z siebie wynikać, tworząc spójną wewnętrzną i pozbawioną przypadkowości całość.
2. Wstęp pracy dyplomowej powinien zawierać: podkreślenie problemu i uzasadnienie wyboru tematu, wskazanie celu pracy, pytań badawczych/tez, metod badań, charakterystykę przedmiotu badań, przedstawienie źródła i sposobów zbierania informacji.
3. Zakończenie pracy dyplomowej powinno bezpośrednio nawiązywać do tematu i zadeklarowanego we wstępie celu pracy, zawierać wnioski lub podsumowanie.

§ 9

1. Praca dyplomowa powinna zawierać:
  - 1) okładkę
  - 2) stronę tytułową (WZÓR – załączniki nr 3, 3 a-3 c)
  - 3) oświadczenie studenta o autorstwie pracy dyplomowej umieszczone bezpośrednio po stronie tytułowej i dołączone do każdego egzemplarza (WZÓR – załącznik nr 4)
  - 4) spis treści, wstęp, rozdziały i zakończenie
  - 5) wykaz skrótów (jeżeli występują)
  - 6) bibliografię
  - 7) przypisy
  - 8) wykaz aktów prawnych (jeżeli występują)
  - 9) spis tabel (jeżeli występują)
  - 10) wykaz źródeł internetowych z podaniem trybu (www) i daty ostatniego dostępu (jeżeli występują)
  - 11) spis rysunków (jeżeli występują).
2. Częścią składową pracy dyplomowej mogą być dodatkowo załączniki, w szczególności mapy, plany, diagramy, większe zestawienia tabelaryczne, które powinny być wykorzystane w tekście pracy poprzez powołanie się na nie i poinformowanie o ich zamieszczeniu na końcu pracy.

§ 10

1. Praca dyplomowa powinna być oprawiona bez możliwości wyjmowania czy zmiany stron. Strony powinny być ponumerowane.
2. Praca składana jest w dziekanacie w czterech egzemplarzach, w tym:
  - 1) jeden egzemplarz dwustronnie drukowany w miękkiej oprawie do akt studenta
  - 2) dwa egzemplarze jednostronnie drukowane w twardej oprawie

- 3) jeden egzemplarz w wersji elektronicznej do akt studenta (WZÓR – załącznik nr 5).
3. Student wraz z pracą składa w dziekanacie oświadczenie o dodatkowych osiągnięciach w celu zamieszczenia ich w suplemencie do dyplomu (WZÓR – załącznik nr 6).
4. Po złożeniu egzaminu dyplomowego egzemplarze pracy w twardej oprawie zwracane są studentowi.
5. Praca dyplomowa w wersji elektronicznej archiwizowana jest na serwerze uczelni w Repozytorium prac dyplomowych.

§ 11

1. Inżynierską pracę dyplomową powinno charakteryzować:
  - 1) wykazanie umiejętności rozwiązywania zadań inżynierskich z wykorzystaniem wiedzy ogólnej i specjalistycznej (np. ekspertyza, analiza problemu inżynierskiego)
  - 2) wykazanie wiedzy i umiejętności w zakresie wykorzystania współczesnych narzędzi działania inżynierskiego
  - 3) powiązanie wyników pracy z praktyką inżynierską.
2. Licencjacką pracę dyplomową powinno charakteryzować:
  - 1) wykazanie umiejętności rozwiązywania problemów z danej dziedziny wiedzy, wykorzystujące nabyte umiejętności ogólne i specjalistyczne
  - 2) rozwiązanie problemu praktycznego, umiejętność analizy i syntezy podstawowych problemów teoretycznych i praktycznych (np. studium przypadku, sondaż diagnostyczny)
  - 3) powiązanie wyników pracy z praktyką.
3. Magisterską pracę dyplomową powinno charakteryzować:
  - 1) przedstawienie problemu badawczego w oparciu o krótki przegląd literatury
  - 2) zastosowanie określonych metod badawczych i wykorzystanie odpowiednich narzędzi analitycznych
  - 3) wykazanie umiejętności wyciągania wniosków w celu udowodnienia prawdziwości postawionej tezy i ewentualnie wykazanie potrzeby dalszych badań dla rozwiązania problemu wskazanego w pracy
  - 4) zalecane jest powiązanie wyników pracy z praktyką.
4. Specyfika kierunku studiów może implikować inne założenia do opracowania pracy dyplomowej, np. prace z zakresu filologii o tematyce literaturoznawczej lub kulturoznawczej mogą mieć charakter teoretyczno-opisowy.

KONTROLA ANTYPLAGIATOWA I JAKOŚCI PISANIA PRACY

§ 12

Samodzielność pisania pracy dyplomowej oraz poprawność jej opracowania pod względem merytorycznym i formalnym kontroluje promotor na każdym etapie realizacji pracy.

OCENA PRACY

§ 13

1. Ocenie w pracy dyplomowej podlegają: zgodność tytułu pracy z jej treścią, poprawność układu pracy, treść wyników badań, nowość tematu pracy jako problemu naukowego, dobór i wykorzystane źródła, precyzja i poprawność sformułowania celu pracy oraz stopień jego realizacji w treści pracy.
2. Pracę dyplomową oceniają promotor i recenzent w skali określonej w Regulaminie studiów na odpowiednich formularzach (WZÓR – załącznik nr 7a i 7b).

3. W przypadku wystawienia oceny niedostatecznej przez recenzenta, Dziekan może skierować pracę do drugiego recenzenta, jeżeli ocena promotora była co najmniej dobra. Ocena drugiego recenzenta jest wiążąca.
4. W przypadku negatywnej oceny drugiego recenzenta Dziekan skreśla studenta z listy.
5. Recenzentem pracy dyplomowej powinien być nauczyciel akademicki, który posiada stopień naukowy, a zakres jego zainteresowań naukowo-dydaktycznych jest związany z danym kierunkiem studiów.
6. W przypadku, gdy promotorem pracy magisterskiej jest osoba posiadająca stopień naukowy doktora, recenzentem zasadniczo powinien być nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego.
7. Recenzenta pracy wyznacza Dziekan.
8. Promotor i recenzent otrzymują egzemplarz pracy dyplomowej, który obowiązani są zwrócić wraz z opinią i recenzją.

ARCHIWIZOWANIE I UDOSTĘPNIANIE PRACY

§ 14

1. Akta osobowe studenta archiwizowane są wraz z pracą dyplomową. Całość dokumentacji pracy stanowi:
  - 1) jeden egzemplarz pracy w wersji dwustronnie drukowanej, przygotowanej zgodnie z § 10 niniejszego Regulaminu
  - 2) opisany egzemplarz pracy na nośniku elektronicznym
  - 3) karta konsultacyjna pracy dyplomowej (WZÓR – załącznik nr 8)
  - 4) protokół komisji egzaminu dyplomowego
  - 5) opinia promotora o pracy dyplomowej (WZÓR – załącznik nr 7a).
  - 6) recenzja pracy dyplomowej (WZÓR – załącznik nr 7b).
  - 7) zgoda zakładu pracy na wykorzystanie materiałów źródłowych, stanowiących jego własność (jeśli są wykorzystane).
2. Archiwizowanie akt osobowych studenta jest realizowane zgodnie z ustawą o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz rozporządzeniem właściwego ministra ds. szkolnictwa wyższego w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.
3. Sposób archiwizacji określa Kanclerz.

§ 15

1. Praca dyplomowa w wersji drukowanej (egzemplarz archiwizowany w aktach studenta) podlega udostępnieniu w Bibliotece WSZOP uprawnionym osobom.
2. Prawo do wglądu do prac dyplomowych mają:
  - 1) właścivi Dziekani prowadzący kierunki studiów
  - 2) promotorzy WSZOP realizujący prace dyplomowe w danym roku akademickim
  - 3) osoby przygotowujące dysertacje naukowe (doktorskie i habilitacyjne) na podstawie wniosków kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych, przy których rozprawy są opracowywane.
3. Inne osoby, niewymienione w ust. 2, mogą mieć wgląd do prac dyplomowych za zgodą Dziekana w wyjątkowych przypadkach, na pisemny wniosek wraz z uzasadnieniem.
4. Z prac dyplomowych można korzystać w Czytelnii Biblioteki WSZOP bez prawa ich kopiowania.

EGZAMIN DYPLOMOWY

§ 16

1. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest pozytywna ocena pracy dyplomowej.
2. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się przed Komisją Egzaminu Dyplomowego (Komisja).
3. Harmonogram egzaminów dyplomowych ustala i zatwierdza Dziekan.
4. Egzamin dyplomowy może się odbywać również poza siedzibą Uczelni, w szczególności w zakładzie pracy, na rzecz którego dyplomant wykonał prace badawcze, które służyły do opracowania innowacyjnych rozwiązań lub rezultatem jest praca konstrukcyjna lub projekt systemu w firmie (np. zarządzania, logistycznego, organizacyjnego, procesu produkcji).
5. Egzamin dyplomowy może mieć również charakter otwarty.
6. Decyzję o przeprowadzeniu egzaminu dyplomowego określonego w ust. 4 podejmuje Dziekan na zgodny wniosek promotora i studenta złożony na 14 dni przed datą egzaminu i powiadamia o tym społeczność akademicką i inne stosowne podmioty w formie elektronicznej, nie później jak 7 dni przed datą egzaminu.
7. Właściwe warunki do przeprowadzenia egzaminu dyplomowego zapewnia Dziekan.

§ 17

1. Komisję w składzie co najmniej trzyosobowym powołuje Dziekan i wyznacza przewodniczącego. Promotor jest zawsze członkiem Komisji.
2. W przypadku pracy dyplomowej z zakresu wiedzy interdyscyplinarnej lub mającej charakter praktyczny (np. praca projektowa, konstrukcyjna, artystyczna) Dziekan może powołać w skład Komisji dodatkowo osoby reprezentujące adekwatne dziedziny wiedzy lub ekspertów – praktyków.
3. W wyjątkowych sytuacjach w przypadku nieobecności promotora (z przyczyn losowych), Dziekan może wyrazić zgodę na egzamin dyplomowy, pod warunkiem obecności recenzenta. W takiej sytuacji przewodniczący Komisji odczytuje pytanie w imieniu promotora, które powinno być dołączone w zaklejonej kopercie do recenzji pracy dyplomowej lub karty oceny pracy dyplomowej.
4. Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części. W pierwszej części odbywa się prezentacja pracy dyplomowej, w której zalecane jest wykorzystanie technik audiowizualnych. W drugiej części dyplomant odpowiada na dwa pytania – po jednym od promotora i recenzenta z zakresu tematyki obejmującej zagadnienia pracy dyplomowej oraz na wylosowane trzecie pytanie z zakresu studiowanego kierunku studiów.
5. Komisja ocenia merytoryczną treść prezentacji oraz jej jakość, odpowiedzi na pytania promotora i recenzenta oraz odpowiedzi na pytanie wylosowane. Ocena końcowa z egzaminu dyplomowego ustalana jest zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie studiów.
6. Komisja może wystąpić do Rektora z wnioskiem o wyróżnienie pracy dyplomowej spełniającej warunki określone w Regulaminie studiów (WZÓR – załącznik nr 9).

§ 18

1. W przypadku uzyskania na egzaminie dyplomowym oceny niedostatecznej studentowi przysługuje drugi termin, który jest terminem ostatecznym.
2. W przypadku niezgłoszenia się studenta na egzamin dyplomowy z przyczyn losowych – Dziekan może na udokumentowany wniosek studenta wyznaczyć inny termin, który będzie terminem pierwszym.

3. W przypadku nieusprawiedliwienia nieobecności studenta na egzaminie dyplomowym, termin pierwszy przepada i Dziekan wyznacza drugi termin.
4. Drugi termin egzaminu dyplomowego wyznacza Dziekan w okresie trzech miesięcy od daty terminu podstawowego (pierwszego).
5. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego w drugim terminie, student zostaje skreślony.
6. W sytuacji określonej w ust. 5 student ma prawo do reaktywacji w celu złożenia egzaminu dyplomowego do 6 miesięcy od terminu ostatniego egzaminu. Przysługuje wówczas jeden termin egzaminu.

WRĘCZANIE DYPLOMÓW

§ 19

1. Dyplomy ukończenia studiów wręcza się absolwentom na uroczystości z udziałem władz dziekańskich oraz rektorskich.
2. Promotor pracy dyplomowej bierze udział w uroczystości wręczenia dyplomów, towarzysząc Dziekanowi podczas wręczenia dyplomów swoim dyplomantom.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 20

1. W sprawach dyplomowania nieuregulowanych niniejszym Regulaminem decyzje podejmuje Dziekan.
2. Tekst jednolity Regulaminu obowiązuje od roku akademickiego 2017/2018

REKTOR

Elżbieta Krawczyk-Neifar
dr Elżbieta Krawczyk-Neifar

Załączniki:

Załącznik nr 1:	Karta zgłoszenia tematu pracy dyplomowej
Załącznik nr 2:	Karta pracy dyplomowej
Załącznik nr 3:	Strona tytułowa pracy dyplomowej – wytyczne edytorskie
Załącznik nr 3 a:	Strona tytułowa pracy dyplomowej inżynierskiej
Załącznik nr 3 b:	Strona tytułowa pracy dyplomowej magisterskiej
Załącznik nr 3 c:	Strona tytułowa pracy dyplomowej licencjackiej
Załącznik nr 4:	Uchylony Uchwałą nr 16/2016/17 Senatu WSZOP z dnia 27 kwietnia 2017 r.
Załącznik nr 5:	Opis wersji elektronicznej pracy dyplomowej
Załącznik nr 6:	Oświadczenie o dodatkowych osiągnięciach studenta (dane do suplementu do dyplomu)
Załącznik nr 7 a:	Opinia o pracy dyplomowej
Załącznik nr 7 b:	Recenzja pracy dyplomowej
Załącznik nr 8:	Karta konsultacyjna pracy dyplomowej
Załącznik nr 9:	Wniosek komisji ds. egzaminu dyplomowego o wyróżnienie pracy dyplomowej

REKTOR

Elżbieta Krawczyk-Neifar
dr Elżbieta Krawczyk-Neifar